

Kurz vězeňské korespondence

Štěstí Hejda č. 9232.

Leopoldov, 12 července 1952

Moje nejdražší, milovaná Louiso! Už jsem napsal, že dnes poprvé za 37 let Ti nebudu přát k narozeninám. Ale omdl to zřídil a tak jsme našli opět mezi těmi, kdo Ti přejí vše po čem sama toužíš. Ta léta, co jsme byli spolu, byla tak nádherná, že stalo se to žít už jen pro ně. Dala mi tolik, že Ti nikdy nemohu odplatit ani zlomek štěstí, které Ty rozdáváš svým rukama. Nevědomuji si to teprve nyní - ale hodnotu toho co měl kolo rád poprvé, až když to ztratí. V den Tvých narozenin budu v duchu stále s Tebou. Je neděle, patrně budeš v chate, dovedu si Te dobře představit. I jindy jsem stále s Tebou - ale 20. července si stále budu uvědomovat, co v kterém okamžiku právě děláš. Jož tedy, hlavně Louiso ať dbáš, Ty i rodina, abys nestonala. I Lárka ale musí ošetřovat ten aspekt na plicích sama o sobě, protože v jejím stavu je to velmi nebezpečné a musí dát pozor, abys to nedostala Ty. Zpráva, že bude maminkou jsme velmi rozcuchala, stále na to myslím. Jméno Kateřina se mi líbí, ale místo Monica raději Veronika, protože to první je modrý a u nás cizí. Také Weklanovy zprávy jsem byl potěšen, je dobře, že má v Táboře tolik příležitosti naslouchat zkušenosti. Mohl by se poptat, co by stálo vyměřit náš kolesový kotel náhradního topení ze naftou, event. nejl. bi s možným plyn / se spirálou a automat. regulací / . Vopravě by stavost slope-

17. 11. 1950

Drahá,

kdyby vše zůstalo tak, jak tomu bylo do nedávna, byli bychom se již dvakrát viděli. Takto to není možné a myslím, že také hned tak nebude. Zde jsou všechny podobné výhody závislé na pracovním výkonu. Bohužel, nemohu využít zkušenosti z Fierlingra [zde jsou cenzorem začerněny dva řádky textu]. V důsledku toho jsem více méně začátečníkem a ono to všude chvíli trvá, než se člověk rozkouká. Doufám, že mi to nebude trvat obzvlášť dlouho.

Jelikož mám důvodné podezření, že Ti budu moci napsat až po Vánocích, přeji Ti již nyní vše nejlepší nejen k nim, ale též do nového roku. Je to možná předčasné, ale jistota je jistota, jak se říká.

Nejdůležitější pro mě, stejně tak jako dříve, je problém nás dvou. Možná, že to ani není problém, nevím, Chtěl bych Tě vidět tančit a být s Tebou. Takto se dívám na svou situaci jaksi odosobněně, byť nemohu momentálně nikterak zasáhnout do svého života, přece jen se mohu usmívat a čekat, jak to všechno dopadne. Víím jen jedno naprosto určitě: přál bych si žít – s Tebou. To prvé je mimo meze našich možností, to druhé záleží na Tobě. Znovu opakuji, že to, co jsem psal v prvním dopise z Pankráce, platí více, než kdy jindy.

Miluji Tě, má drahá.

Nevím, co bych Ti mohl více napsat. Vyříd', prosím Tě, našim, kde jsem, že jsem zdrav a že to celkem jde. Vzpomínám na Tebe tisíckrát denně.

Karel

Praha 22. srpna 1954

Milovaná Mařenko,

dopis i s obrázky přišel tentokrát včas, děkuji Ti, pár dní se mohu s Vámi těšit. Už i z návštěvy jsem měl velkou radost, z těch několika drahocenných chviliek, kdy ses na mne usmívala. Jsi pořád tak svěží, pořád je to ta dívčí tvář, která mě kdysi připravila o rozum. [...] O Klárince zde říkají, že se podobá mně, a mně se zdá, že ve skutečnosti je mnohem krásnější. Také se zde luštilo, je-li ten její beránek se třemi svíčkami totožný s Jakoubkovým, na kterém stojíte všichni pohromadě. Mne samého by zajímalo, máte-li Vy tři dámy letní šaty se stejným vzorkem. Jinak poznávám dobře i ten bílý ubrousek i ten stolíček. Všechno je tam s Vámi, celý můj život, a když se dívám na naše děti, uvědomuji si, že mám každého z nich stejně rád, stejně, a přece každého jinak, ačkoli, ten náš prvorozený, nevím, snad je to tím, že ho více znám. A ty se skláníš nad nimi, šťastná a plná starosti o ně i o mne. Škoda, že nemám Tvou tvář více zblízka; ale nevadí, pamatuji si Tvé oči a Tvé ruce, když za nocí s Tebou hovořívám. (I toto psaní jsem skládal v noci, víš, aby se toho na ty řádky co nejvíc vešlo.) Obnovil jsem si v paměti tu krásnou báseň z Biče s refrénem milovaný, milovaná a říkám Ti ji spolu s jinými, které ještě neznáš. Připomínal jsem si výročí tatínkovy smrti, je to už čtrnáct let, na samém začátku naší známosti. Viděl jsem Tě tenkrát plakat a už jsem se od Tebe neodtrhl. A teď jsi tam blízko jeho hrobu, s našimi dětmi, a já tam s Vámi nejsem a Vaši jsou kdesi ve světě. Jak se to všechno zatočilo! Chudinko, musíš teď chodit do lesa na dříví, ale jiní jsou na tom ještě hůř. Pozdravuj ode mne v Hlupech a u Vítova kamene a celý ten uhřínovský kraj a všechny naše drahé. Líbám Tě tisíckrát i s dětmi. Tvůj J.

Milá Dano,

jak plyne ze záhlaví, tak ti píšu šestý dopis, doufám, že jsi všechny v pořádku dostala. Poslední (5.) jsem poslal přes generální prokuraturu spolu se žádostí o povolení toho, abych mohl každých čtrnáct dní odevzdávat dopisy dva (jeden tobě a jeden domů) v zájmu zajištění pravidelné korespondence se všemi rodinnými příslušníky. Odpověď zatím nepřišla. (Domů jsem poslal devět dopisů, myslím, že došly všechny.) Z dopisů dětí některé chybí, taky od Věry mi nepřišlo od půle srpna nic. Velmi obsažné dopisy jsem dostal po prázdninách od Markéty a Pavly. Mohl jsem si udělat představu, jak jsou zapřažené. Myslím, že se činí. – Měl jsem z nich velkou radost. Jana mi připadala velmi uvolněná, také její dopisy z léta byly velmi pěkné. Dostal jsem toho taky dost od Davida – jsou to svérázné texty, nesmírně upřímné a s básnickým jádrem. Já se někdy nezdržím a udělám nějakou tu poznámku o pravopisu (podobně jako jsem Janě „opravoval“ verš), ale je to v zájmu upřímnosti vzájemné a myslím, že chápe, že to není jen z pedanterie. (Jednou jsem se rozepsal právě o užitečnosti hovorové řeči v dopisech, pro který – že je lepší „pro kterej“? – k nim máme myslím oba... A teď jsem se zakecal úplně: Chtěl jsem napsat, že právě ten formální ráz spisovného jazyka je možná způsobený tím, že oba dva nejsme velcí epistolografové a že máme od dopisů trochu odstup.) Ale tady se mi stalo psaní dopisů přímo potřebou. Jen dělávám tu chybu, že to nechávám na poslední chvíli (to je způsobeno tím, že čekám, jestli třeba ještě něco nepříjde, abych „zareagoval“), a dopisy chtějí nechat si na ně delší chvíli, třeba i využít toho, že je zrovna venku pěkně – ačkoli to sem zdánlivě tolik nedoléhá, cítím ty rozdíly v počasí velmi intenzivně... Zřejmě mám v tomhle ohledu docela nekomplikovanou povahu: když je hezky, cítím se výborně, a když se obloha zatáhne, tak se taky trochu kaboním. Vůbec pozoruju veliké zostření smyslů, zejména čichu a chuti. [...] O intenzitě vzpomínek a vybavování právě těch starších jsem ti už psal, to spolu s různými „tvůrčími impulzy“ nabývá někdy až nebezpečné síly (zejména v noci a ráno po probuzení).

[...]

Jirka

9. 10. 1979

Valdice 19. října 1982

Milá Juliánko,

včera mi vrátili dopis, který jsem Ti napsal před čtrnácti dny, když jsem sem přijel, že je prý nečitelný. Nu, budu asi muset k stáru změnit rukopis.

[...]

Miláčku, myslím na Tebe s neobyčejnou vroucností. Kéž by Pán Bůh dal, abych Tobě i holčičkám mohl ještě vynahradiť tahleťta léta. Mějte se moc hezky, ať Tě holčičky nezlobí. Musím už opravdu končit, jdu se ještě holit, a pak, spolubydlíci se už vrátili. Miluju Tě a líbám, Tvůj M.

Tak, miláčku, to bych měl opsaný, snad to tentokrát pan cenzor přečte. Nebudu dneska psát víc – jenom to, že přišly od Tebe postupně dva dopisy – 23 a 24, poslané ještě do Litoměřic. Moc radosti, píšeš čím dál líp – to psaní naostro Ti jde k duhu. Reagovat na ně budu podrobněji ve větším klidu; teď Ti jen opíšu pro Františku říkánku, kterou jsem napsal v čerstvé radosti z dopisu č. 24; Tvoje dopisy na mne působí jako droga; taky jsem napsal báseň o Vráťovi, Marii a tobě (a o sobě), to snad až příště. Tak ta říkánka:

Do velké krajiny Dudédu
jednou s Františkou pojedu.
Vezmeme s sebou Martičku,
sednem na kouzelnou pokličku
a poletíme jako ptáci,
co za obzorem peří ztrácí.
Jako tlustý pták Dagora
(to je dobrácká potvora),
jako tenký pták Odata,
který má křídla ze zlata
a jako bouřka tmavé oči.
Poklička do trávy tam skočí,
my seskočíme z pokličky,
budeme takhle maličký.

Roste tam kytky Podědíná,
ráno je jiná, večer jiná,
a mezitím je taky jiná.
Pod ní v pelíšku číča líná
spinká a spinká v klubíčku.
Vezmeme s sebou Martičku
do velké krajiny Dudédu,
až tam s Františkou pojedu.
Na hlavy navlíknem si mraky,
paprsky uvážem si taky
místo obojků na krky.
Pozadu polezem jak raci,
aby nás nechytily draci,
co tam Dudédu hlídají.
Poletíme tam potají,
aby to lidi nevěděli.
Poletíme tam po neděli,
poletíme tam ve středu,
sedět budeme vepředu.
A vrátíme se pozpátku
některý týden po pátku.

Tak jsem to slavně přepsal, snad to Františku potěší, doufám, že to nebude na její hlavičku takovej záhul jako ta čarodějnická pohádka.

[...]

Tak už končím, jsem ve stresu a ve střehu. Nebýt vás, nevím, jestli by pro mne svět byl ještě přívětivým místem. Snad to s pomocí Boží všechno překonáme. Myslím na vás často, co nejčastěji – líbám vás všechny.

Tvůj Martin

P. S. Pošli mi prosímtě taky malou – kapesní – peněženku, teď jsem si vzpomněl.

M.